

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: **C. A.**, nar. X. alias **F. O.**, nar. X., štátny príslušník Nigérijskej federatívnej republiky (ďalej len Nigéria), naposledy v zahraničí bytom L., naposledy bytom na Slovensku: Pobytový tábor Ministerstva vnútra Slovenskej republiky R., t. č. na neznámom mieste, zastúpený Mgr. J., právnou poradkyňou Spoločnosti ľudí dobrej vôle, Mäsiarska č. 13, Košice, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, so sídlom Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-290-17/PO-Ž-2010 zo dňa 21.7.2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/41/2010-31 zo dňa 3. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/41/2010-31 zo dňa 3. novembra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-290-17/PO-Ž-2010 zo dňa 21.7.2010, ktorým odporca podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Námietku, že odporca nesprávne posúdil navrhovateľovu žiadosť o azyl, pričom súčasne odporca nezobral do úvahy situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa, krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia, ktorým bola žiadosť navrhovateľa o azyl zamietnutá ako zjavne neopodstatnená, je jediným určujúcim faktorom posúdenie, či dôvody podanej žiadosti o azyl možno alebo nemožno subsumovať pod dôvody § 8, § 10, 13b, § 13a zákona a azyle a žiadne iné okolnosti pre posúdenie správnosti rozhodnutia tohto typu nie sú relevantnými. Zo všetkých prednesov navrhovateľa je zrejmé, že z Nigérie odišiel výlučne z dôvodu svojej nepriaznivej ekonomickej situácie, teda z ekonomických dôvodov, ktoré nie je možné subsumovať pod žiadne z vyššie spomínaných ustanovení zákona o azyle. Ani viera navrhovateľa v pôsobenie čiernej mágie zo strany strýka voči navrhovateľovi, ako primárny dôvod nepriaznivej sociálno-ekonomickej situácie navrhovateľa, nie je dôvodom na udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany.

K námietke navrhovateľa, že odporca pri vydaní rozhodnutia nezobral do úvahy situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa krajský súd poukázal na skutočnosť, že situácia v Nigérii, nech by bola akákoľvek, nie je podstatnou v prípade, ak je žiadosť o azyl zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. Podstatou je skutočnosť, či navrhovateľ požiadal o azyl z dôvodu, ktorý je možné subsumovať pod niektoré z ust. § 8, § 10, 13b, § 13a zákona a azyle. Ak teda navrhovateľ požiadal o azyl výlučne z ekonomických dôvodov, i v prípade ak by inak existovali bezpečnostné riziká jeho

návratu, zamietnutie jeho žiadosti o azyle ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1, písm. a/ zákona o azyle by bolo dôvodné, zákonné a správne.

Nad rámec odôvodnenia krajský súd dodal, že navrhovateľ nemá pravdepodobne skutočný záujem na azyle, pretože nevyčkal na skončenie konania o ním podanom opravnom prostriedku voči rozhodnutiu odporcu.

Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako správne a zákonné.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojej zástupkyne včas odvolanie z odôvodnením, že krajský súd rovnako ako aj odporca nedostatočne zistil skutkový stav a nesprávne vec právne posúdil. Nigériu opustil preto, lebo jeho strýko sa ho pokúšal vplyvom čiernej mágie pripraviť o rozum a o život a navrhovateľ má z neho strach. Ďalej namietal, že odporca sa vôbec nevysporiadal s tým, či spĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany a že nebolo dodržané ustanovenie § 19a ods. 1 zákona o azyle, keďže pri rozhodovaní nebola vzatá do úvahy situácia v krajine pôvodu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal navrhovateľ aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu sa zrušuje a vec sa vracia na nové konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku len opakuje dôvody už uvádzané navrhovateľom počas azylového konania a neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia. Všetky skutočnosti uvádzané navrhovateľom odporca komplexne a objektívne vyhodnotil, pričom v jeho prípade neboli preukázané dôvody na udelenie azylu. Správny orgán sa nestotožnil s tvrdením

navrhovateľa, že bol prenasledovaný z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle a zastáva názor, že svoju žiadosť zakladá na iných dôvodoch ako sú opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle. Rovnako neboli preukázané žiadne skutočnosti, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený vážnemu bezpráviu tak, ako to ustanovuje § 2 písm. f/ zákona o azyle. Dôvody odvolania sú totožné s dôvodmi, na základe ktorých sa navrhovateľ odvolal už voči rozhodnutiu odporcu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 8. marca 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1. decembra 2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. (ods. 3)

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchmi navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (UK Border Agency, Nigéria – informačná správa o krajine pôvodu z 15.1.2010, Úrad pre demokraciu, ľudské práva a prácu, Správa o ľudských právach za rok 2009: Nigéria z 11.3.2010), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z dotazníka žiadateľa o udelenie azylu vyplýva, že z Nigérie vycestoval autom z Lagosu do štátu Togo, potom pokračoval loďou do Talianska, po vylodení ho naložili do auta, ktorým cestoval neznámou trasou a bol vyložený na neznámom mieste, t. j. území Slovenskej republiky, kde bol zadržaný policajnou hliadkou a požiadal azyl.

Na otázku, aby uviedol všetky dôvody, pre ktoré sa rozhodol požiadať o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky uviedol, že krajinu pôvodu opustil z dôvodu jeho nepriaznivej sociálno-ekonomickej situácie. Rodičia mu dávno zomreli, a preto sa musel živiť sám, nakoľko nemal nikoho, kto by mu mohol pomôcť. Jeho brat je zdravotne postihnutý. Keď mal prácu, tak bol na tom ešte celkom dobre, avšak keď o prácu prišiel, bol odkázaný len na dary, ktoré obdržal od rôznych ľudí. Ďalej uviedol, že jeho strýko ovládal čiernu mágiu, ktorou spôsobil chorobu brata. Navrhovateľ je presvedčený o tom, že čiernou mágiou zapríčinil aj jeho nepriaznivú ekonomickú situáciu, teda to, že prišiel o prácu a jediný zdroj príjmu. Strýko údajne spôsobil aj to, že navrhovateľ, ani jeho brat nemajú žiadnych potomkov, ktorí by si mohli uplatňovať nárok na rodinné pozemky, na ktorých si strýko postavil dom. Podľa navrhovateľa strýko nemôže pôsobiť na takú diaľku, pretože nevie kde je, nevidí ho, a preto nemá ako naňho pôsobiť.

Navrhovateľ taktiež uviedol, že proti nemu nebolo nikdy vedené trestné konanie ani nikdy nemal žiadne problémy s políciou, resp. inými oficiálnymi orgánmi Nigérie a nikdy nevyvíjal žiadne politické aktivity.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že menovaný počas azylového konania neuviedol žiadne skutočnosti ani nepredložil žiadne dokumenty, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť jeho žiadosti. Podľa jeho vyjadrenia nebolo voči nemu nikdy vedené trestné konanie, nikdy nebol zadržaný, väznený ani vypočúvaný, neprišiel do styku s armádou, políciou, súdnictvom ani inými štátnymi orgánmi. Počas pohovorov uviedol, že o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR požiadal preto, lebo tu chce zostať pracovať a žiť, nakoľko v Nigérii začal mať ťažký život, najmä po tom, ako sa mu prestalo dariť v podnikaní, čo pripisoval vplyvu čiernej mágie jeho strýka. Vplyv čiernej mágie zároveň počas pohovoru vyvrátil, keď uviedol, že so strýkom bol naposledy v kontakte približne pred 26 rokmi, ani presne nevie, kde strýko býva a že pokiaľ ho strýko nevidí, tak na neho čiernou mágiou pôsobiť nemôže. Keďže posledné dva roky, pred odchodom z Nigérie, nebol nikde zamestnaný, nemal žiaden príjem a živil sa žobraním a darmi, ktoré dostával od ľudí, odporca

vyjadril presvedčenie, že jeho skutočný dôvod, pre ktorý požiadal o azyl je jeho nepriaznivá sociálno-ekonomická situácia, ako to uviedol vo vyhlásení. Z dôvodu vyššie uvedených skutočností, odporca dospel k záveru, že menovaný svoju žiadosť o udelenie azylu odôvodňuje inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b zákona o azyle. Pretože dôvody ako hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok nezakladajú žiaden relevantný dôvod pre udelenie azylu na území SR, odporca jeho žiadosť ako zjavne neopodstatnenú zamietol.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na ekonomických dôvodoch.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky, nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jeho žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8, § 10, § 13a alebo 13b, takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Krajský súd sa podrobne zaberá všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady a v podrobnostiach na tieto závery krajského súdu odvolací súd odkazuje.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová